

Estratègies

TIPUS D'ESTRATÈGIES

- Per potenciar l'ajust i la comunicació.
- Per gestionar la comunicació i la conversa.
- Estratègies educatives d'interacció verbal.

ESTRATÈGIES PER POTENCIAR L'AJUST I LA COMUNICACIÓ.

**Adaptació i modificació de
l'entorn**

**Adaptació del llenguatge dirigit
a l'alumnat**

Estratègies per potenciar l'ajust i la comunicació

- Característiques físiques de l'entorn
 - Horaris i espais
 - Materials curriculars
 - Proximitat física amb l'alumne
- Aspectes socials del context
 - Actitud acollidora
 - Integració amb els companys
 - Creació de rutines interactives

Adaptació del llenguatge dirigit als alumnes

- Ajust del lèxic al nivell de l'alumne
- Enunciats breus i d'estructura senzilla
- Parlar clar i a poc a poc
- Entonació acollidora
- Emprar recursos paralingüístics

GESTIÓ DE LA CONVERSA. ESTRATÈGIES

- **Objectius:**

- Participar en el seu torn de conversa i incrementar la seva participació oral.
- Tendir a una densitat de torn similar entre docent i alumne.
- Afavorir la iniciativa de torn de l'alumne.
- Mantenir diversos torns de conversa sobre un mateix tema.

Participar en el seu torn de conversa i incrementar la seva participació oral.

Oferir indicadors verbals i gestuals i verbals que comença el torn de l'alumne.

Indicadors verbals: Vinga Rafa, ara tu. I a tu, quin t'agrada més?

Indicadors gestuals: assenyalament amb la mà o la mirada a l'alumne,

Esperar la seva resposta amb un somriure, etc.

Fer pauses necessàries per donar temps a que l'alumne respongui. Com a criteri general, abans de fer un segon requeriment verbal, es suggereix al docent comptar mentalment fins a cinc.

Fer preguntes obertes, en detriment de les que només esperen un sí, o un no.

Deixar la frase inacabada perquè l'acabi l'alumne

Iniciar el que podria ser la resposta de l'alumne

Repetir les darreres paraules pronunciades per l'alumne amb una entonació que convidi a continuar.

Evitar preguntes rutinàries o sense sentit per l'alumne.

Afavorir la iniciativa de torn de l'alumne

Donar oportunitats, perquè sigui l'alumne qui triï el tema de conversa o el tipus d'activitat en que vol participar. Això implica oferir alternatives en comptes de propostes tancades..

Crear oportunitats que facilitin que sigui l'alumne que prengui la iniciativa en la conversa, mitjançant l'ús adequat de l'espera i el silenci. En aquest sentit, el retard en donar una peça, el retard en continuar una activitat fins que l'alumne faci la demanda, etc., són estratègies que poden contribuir a l'objectiu que l'alumne prengui la iniciativa amb més freqüència.

Tendir a una densitat de torn similar entre docent i alumne

- Reduir la densitat de les intervencions docents, evitant explicacions excessives, repetitives o supèrflues.
- Ajustar, tant com sigui possible, la longitud de les pròpies intervencions a les de l'alumne, utilitzant torns lleugerament més llargs que els seus.
- Triar intervencions que seleccionin la informació pertinent per a cada cas. Les explicacions “excessives” per part del docent, en comptes d'animar-lo a participarció, l'inhibeixen.

Mantenir diversos torns de conversa sobre un mateix tema

Tibar d' un tema mitjançant preguntes o expressions genèriques de l'estil: *explica'm alguna cosa més, què devia passar?, explica'm això que m'agradava tant, etc.*

ESTRATÈGIES EDUCATIVES D'INTERACCIÓ VERBAL

- Sobreinterpretació
- Expressions valoratives
- Imitacions idèntiques
- Correccions
 - Implícites
 - Explícites
 - Proposta de model
- Expansions
- Encadenaments
 - iniciats pel docent
 - iniciats per l'alumne
- Substitucions
instructives

SOBREINTERPRETACIÓ:

Atribució de significat a les actuacions verbals o no verbals de l'alumne.

- Per mitjà d'aquesta estratègia, l'adult atribueix a l'infant major competència comunicativa de la que en realitat té, ja que actua "com si" hagués dit o fet un missatge en ferm.
- La capacitat de sobreinterpretar és un indicador de l'estil interactiu de l'educador. Es troba relacionada amb l'actitud i l'aprenentatge.
- En la tasca de sobreinterpretació l'educador es val de pistes o indicis.
- Implica un procés de negociació amb l'interlocutor.

EXPRESSIONS VALORATIVES

- **Elogi i confirmació:**
 - Més enllà del reforçament positiu.
 - Major influència si l'expressió docent recull la verbalització de l'infant.
- **Valoracions negatives:**
 - Vetllar els aspectes d'autoestima.

IMITACIONS IDÈNTIQUES:

La imitació o repetició dels gests o expressions de l'infant és un dels primers senyals a través del qual, l'adult expressa que vol entrar en contacte amb l'infant.

- En el context escolar és una estratègia apropiada per a:
 - Donar suport a l'alumne per a que faci una expressió més ampla.
 - Destacar elements rellevants de la seva intervenció.
 - Enllaçar entre frase i frase del missatge.
 - Regular l'atenció del grup classe.

EXPANSIÓ

Reelaboració de l'enunciat que afegeix els elements estructurals o semàntics que hi falten.

- Reelaboració que afegeix alguns elements nous.
 - Pere, pa. En Pere menja pa
- Reelaboració que afegeix elements informatius.
 - Aquesta roda. Aquesta roda que és la de recanvi
- Expansió que inclou correccions implícites.
 - Cucà mare. **Per** trucar la mare

CORRECCIÓ

Co-recció, gestió conjunta d'un procés d'aprenentatge

- Explícita.
 - Al: Ha curtat M: Es diu: ha tallat
 - Aspectes de contingut
 - Al: Tenia com una cosa que carregava molts molts paquets.
 - M: Devia ser un camió.
- Implícita
 - Al: m'agrada ate M: m'agrada la xocolata
- Proposta de model.
 - A) Digues-li: deixa'm la goma. B) Digues-li que et deixi la goma.

ENCADENAMENT

Construcció d'un enunciat entre dues persones.

- Iniciats pel mestre:
 - (M) Per acabar l'elefant li posarem la...
 - (Al) Cua.
 - (M) Per començar, primer col.locarem les ...
 - (AL) rodes.
- Iniciats per l'alumne:
 - (Al): No va aquí.
 - (M): Perquè és massa gran
 - (Al): Agafa la bici.
 - (M): i se'n va a donar un volt.

SUBSTITUCIÓ INSTRUCTIVA.

Suggeriment de termes, girs o expressions alternatives i més apropiades.

- Demostracions pràctiques de la utilització de les formes gramaticals que tenen com a missió substituir el nom.
 - On és la pilota?
 - Aquí **la** tens.
- Proposició de sinònims i termes més apropiats.
 - (assenyalant) Pinto això amb això i això amb això.
 - Pintes l'arena de color groc i la platja de color blau.
- Substitució d'un element pel conjunt al que pertany i a l'inrevés.
 - La taula aquí.
 - La taula amb els mobles
 - Al costat de l'arbre.
 - Al costat del xiprer.